

Ainevaldkond	Valikõppeaine „Riigikaitse“
Kursuse nimetus	RIIGIKAITSE
Eelduskursused	puuduvad
Lõimumine	Riigikaitseõpetus on multidistsiplinaarne õppeaine, millel on tihedaid kokkupuutepunkte mitme õppeainega: 1) ajalugu – sõjaajalugu, rahvusvahelised kriisid ja konfliktid, NATO ja ÜRO; 2) bioloogia – inimese anatoomia, füsioloogia, keskkonnakaitse; 3) eesti keel – terminoloogia, suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus; 4) füüsika – ballistika, elanikkonnakaitse; 5) geograafia – kaardiõpetus, praktilise väljundina maastikul liikumine ja varjumine; 6) keemia – ohutusnõuded; 7) keheline kasvatus – üldfüüsiline tegevus ja vastupidavus, orienteerumine; 8) matemaatika – mõõtkava arvutamine, tuhandike arvutamine; 9) võõrkeeled – rahvusvaheline terminoloogia; 10) ühiskonnaõpetus – riigikaitse korraldus, kaitseväge ja Kaitseliidu struktuur, NATO ja ÜRO, rahvusvahelised kriisid ja konfliktid. Riigikaitseõpetuse kaudu toetatakse üldpädevuste arengut, käsitletakse läbivaid teemasid ning kasutatakse valdkonnaülese lõimingu võimalusi vastavalt kooli eripärale ja kooli õppekavas sätestatule.
Kursuse maht ja õppekorraldus	35 × 45 min. Riigikaitseõpetuse kursuse teoreetiline ja praktiline osa on lõimitud. Kursus viiakse läbi Kuperjanovi jalaväepataljoni Taara linnaku territooriumil kõikidele G2 õpilastele korraga ühe nädala jooksul. Teoreetilised loengud (esmaspäeval) toimuvad kõikidele õpilastele koos Taara linnaku auditooriumis. Teisipäevast neljapäevani toimub õpe kolmes rühmas. Praktiline õpe viiakse läbi Kubja metsas Taara linnaku siselasketiirus ja linnaku territooriumil. Reedesed loengud ja arvestustöö toimuvad Taara linnaku auditooriumis. Kursuse läbiviimisel kasutatakse allüksuse varustust ning õpitulemuste saavutamiseks vajalikke õppevahendeid. Kursusel ei väljastata individuaalvarustuse komplekti (sõduri varustuse komplekt), õpe toimub tsiviilriietes. Sobilikud vabaaja/matka-/spordiriided.
Õpetamise aeg	III õppeperioodil, 24.-28. mai 2027
Kursuse läbiviija(-d)	vanemveebel Ahti Pill: Lahinguteenindus pataljoni staap - staabiallohvitser; vanemveebel Hanori Perlov: Kuperjanovi jalaväepataljon - kompaniiveebel; vanemveebel Taavi Muru: Kuperjanovi jalaväepataljon - pataljoniveebel; nooremveebel Elis Õunapuu: Kuperjanovi jalaväepataljon - rühmavanem. Läbiviijad on pika teenistusstaaziga kaitseväelased, kes on läbinud nooremallohvitseride kursuse, vanemallohvitseride baaskursuse ja vanemallohvitseride keskastme kursuse. Osalenud või osalevad aktiivselt ajateenijate väljaõppes ja käinud kogemusi omandamas välismissioonidel.

Kursuse eesmärgid	Riigikaitseõpetusega taotletakse, et õpilane: 1) on Eestile lojaalne kodanik, kellel on positiivne hoiak ja valmidus vajaduse korral Eestit kaitsta ning kes tegutseb lähtuvalt õigusriigi põhimõtetest; 2) järgib demokraatlikke väärtusi, üldkehtivaid moraalinorme ja eetika põhimõtteid ning aktsepteerib inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi; 3) teab riigikaitse korraldust ja riigikaitse seotust erinevate ühiskonnaelu valdkondadega; 4) väärtustab riigikaitset, Kaitseväge ja vabatahtlikku tegevust Kaitseleiidus, on motiveeritud vaba tahte alusel läbima ajateenistust; 5) on omandanud esmased oskused hädaolukordades adekvaatseks käitumiseks, on abivalmis ja vastutustundlik kodanik; 6) hindab erinevatest teabekanalitest (sh digitaalsetest) saadud info asjakohasust ja usaldusväärsust ning käitub sellest lähtuvalt vastutustundliku kodanikuna, toetades ühiskonna demokraatlikku arengut; 7) kasutab asjakohast digitehnoloogiat, on teadlik digikeskkonna ohtudest, järgib ka digikeskkonnas moraali- ja väärtuspõhimõtteid; 8) kirjeldab väe- ja põhilisi relvaliike ja nende funktsioone; 9) kirjeldab maaväe allüksuseid alates jaost kuni diviisini.
Kursuse lühikirjeldus	Õpetaja valikul ja läbiviimise võimalustest lähtuvalt käsitletakse kursusel järgmisi teemasid: Eesti Kaitsejõudude struktuur ja ülesanded: Kaitseväge struktuur ja ülesanded. Kaitseväge õppeasutused. Väeliigid: maavägi, merevägi, õhuvägi. Kaitseväge teenistus: Kaitseväge teenistuskohustus. Kutsealusena arvele võtmine ja tegevteenistuskõlblikkuse määramine. Kaitseväge teenistuse liigid. Ajapikendus ja ajateenistusse kutsumisest vabastamine. Ajateenistusse kutsumine. Ajateenistuse kestus. Ajateenistus. Ajateenija õigused ja kohustused. Väljaõpe. Sotsiaalsed garantiid. Puhkused ja väljaload. Olme ja vaba aeg. Suhtlemine kodustega. Kaitseväge elukutse. Väljaõpe, haridus, teenistuskäik (sh missioonid), karjäärivõimalused. Teenistus reservis. Osavõtt õppekogunemisest. Laiapindne riigikaitse: Riigi ja ühiskonna toimepidevus, rahvusvaheline tegevus, strateegiline kommunikatsioon, sisejulgeolek, tsiviilsektori toetus sõjalisele kaitsele, sõjaline kaitse. Siseturvalisus ja elanikkonnakaitse (koostöös Päästeametiga): erinevatel ohtudele ja kriisidele reageerimine. Topograafia ja orienteerumine: Kaardi mõõtkava. Kaardi leppemärgid. Kaardi reljeef. Kaartide kasutamine Eesti kaitseväes. Kaardi koordinaadid. Kompass, magnetiline asimuut ja direktsiooninurk. Kaartidel kasutatavad põhjasuunad. Suunaparand. Kompass ja selle kasutamine. Kompassi kasutamise piirangud. Kaardi orienteerimine, maastikul orienteerumine kaardi ja kompassiga. Relvaõpe: automaat R-20 TTA ja relvaosad, ohutustehnika, relva käsitsemine ja hooldamine. Üldohutusnõuded relvaga ümberkäimisel. Esmaabi välitingimustes: Kannatanu seisundi hindamine: teadvuse, hingamise, vereringe kontroll. Tegevuste järjekord kannatanu esmasel ülevaatusel. Sündmuskoha tähistamine. Elupäästev esmaabi. 112-abikutse. Taara linnaku tutvustus: ülevaate andmine sõduri eluolu puudutavast infrastruktuurist. Kehalise võimete kontrolltest (KVKT): eesmärk tutvustada kehaliste

	võimete normatiive Kaitseväes. Anda võimalus õpilastele läbida test, et võrrelda enda füüsilist vormi Kaitseväe normidega.
Kursuse õpitulemused	Õpilane 1) on Eesti Vabariigile lojaalne kodanik, järgib demokraatlikke väärtusi ning on vajaduse korral valmis Eestit kaitsma; 2) leiab ja kasutab vajaduse korral riigikaitseesse puutuvat olulist infot, sh Eesti riigikaitse üldist korraldust reguleerivaid õigusakte; 3) teab kaitseväge teenistuse põhialuseid, sh on omandanud esmase ettekujutuse ajateenistusest ning Kaitseliidust; 4) tunneb rivilise liikumise, relvaõppe, sh ohutuse põhialuseid, oskab käituda kriisiolukordades ja anda esmaabi; 5) orienteerub iseseisvalt maastikul kaardi ja kompassiga, arvestades keskkonnakaitse põhimõtteid ning norme; 6) tunneb ja kasutab üldiseid esmaabi võtteid; 7) tegutseb meeskonna koosseisus kaaslas abistavalt ja toetavalt.
Hindamine	Kursust hinnatakse mitmeeristavalt (arvestatud-mittearvestatud). Arvestatakse aruteludes ja mõtteülesannetes osalemist, seoste leidmist, relvaõppe tundides osalemist, esmaabi praktiliste tegevuste läbimist, orienteerumistegevustes osalemist, meeskondlikku tegutsemist. Teoreetilise osa teadmisi kontrollitakse arvestustöö vormis. Õppetegevustes arvestatakse õpilaste kõlbelisi ja usulisi tõekspidamisi. Hindamise korraldus lähtub kooli õppekavas sätestatust. Õpetaja tutvustab hindamispõhimõtteid ja muid reegleid esimeses, kursust sissejuhatavas tunnis.
Õppematerjalid	Antakse kohapeal
Kirjandus (soovituslik kirjandus)	—
Kursuse väljund	Eestile lojaalne kodanik, kellel on positiivne hoiak ja valmidus vajaduse korral Eestit kaitsta ning kes tegutseb lähtuvalt õigusriigi põhimõtetest.